№ 191 ՏԱՐԵՎԱՖԻՐՄԱ ՏԱՓ Մարտի 14 Վիկտորիի Տարի № 191

ՀԱՅ-ՅԱՂ

(ՏԱՐԵՎԱՖԻՐՄԱ ՏԱՓ)

Տարեկան 10 րուբլի, կես տարով՝ 6 րուբլի, երեք ամիսը՝ 3 ր.50 կ.,
ամիսը՝ 1 ր., հասով 5 կ.
Բաժանորդագրություն ընդունվում միայն խմբագրության մեջ։

Խմբագիր-հրատարակիչ՝ Գ. Ա. Ալիխանեան. Տփղիս, Redaction du journal „Нор-Дар“.

ԱԱՐՖ«կայ Tiflis (Caucase), Rédaction du journal «Nor-Dar».

Տպագրված «Նոր-Դար»-ի տպարանում Տփղիսում, Ռեդակցիա Գիմնազիական փողոց, տ. № 5.
Ցանկացողները կարող են ամսագիրը ընդունել նաև իրենց տները 2 կ., առաքելի՝ 4 կոպեկ։

ԱՐՏԱՍՏԱՆԻ ԸՆԹԵՐՑԱՍԻՐ ՀԱՅԱՏԱՌ ԱՄՍԱԳԻՐ

Ֆիզիկական-պատմական ամենօրեայ ընթերցանություն 1902-ին հիմնադրված Ս. Էջմիածնի մայր ճեմարանի ուսանողների ձեռքով։

«Նոր-Դար»-ի տարեգրքեր՝ 10 րուբլի, սկզբի տարի՝ 6 րուբլի, միայ ամառանոցի՝ 3 ր. 50 կ., Փիլիպոլի տարի՝ ամբող 1 ր. 50 կ., հասով տարի՝ 7 կ., Փիլիպոլով 5 կ.։

Հաճախորդ են պետք ունենալու նորաստեղծ ընթերցարանները միայն ընդունում են ամսագրի ընթերցարան եւ ոչ առանձին անձերի։

Ցանկացողները կարող են ամսագիրը ընդունել նաև իրենց տները 2 կ., առաքելի՝ 4 կոպեկ։

Խմբագրության հասցեն՝ Տփղիս, Redaction du journal «Nor-Dar».

ԱԱՐՖ«կայ Tiflis (Caucase), Rédaction du journal «Nor-Dar».

ՄԻՍԱՆՈՒՄԻՆ

Մ. Ղազարեան. —Նաւաստիացման գործիքներ։
Ֆրանկիստ.—Լուսին։
Ս. Գ. գ ր ա ր ե ա ն.—Ս. Էջմիածնի ճեմարանի ուսանողների ընդհանուր ժողովը։
Նիկ. Նիկոլայեան։
Ֆ. Ա. Ա. ե ա ն.—Նոր տարեմուտ։
Ս. Էջմիածնի ճեմարանի ուսանողների ընդհանուր ժողովը

Ս. ԼԱՎՐՈՎԻՉ ՀՈՒՏՑԻՆՈՎ ՕՐՈՑՅԱՅ ՍՄԱՐԱԿՈՒՄ

Ս. Կազակով

Ինչպես հայտնի է ընթերցողներին, Ս. Լավրովիչ Հուտցինովը Օրոցյայ Սմարակումում ծանր հիվանդությունից հետո մահացավ անցյալ տարվա դեկտեմբերի 29/30 գիշերը մի ուրիշ քաղաքում, ուր նա գնացել էր բուժվելու համար։ Նրա մահվան լուրը ստանալուց հետո Սմարակի հայ գաղութի ներկայացուցիչները հեռագրով խնդրեցին, որ նրանց թույլ տրվի նրա դագաղը տանել Սմարակ։ Հանգուցյալի ընտանիքը համաձայնվեց։ Դագաղը Սմարակ բերելու համար ուղարկվեցին Ս. Ցուրտչիևը և Ա. Ֆիրսովը։ Դագաղը Սմարակ հասավ հունվարի 6-ին։ Ս. Լավրովիչի մահվան լուրը ստանալուց հետո Սմարակի հայ գաղութի ներկայացուցիչները հեռագրով խնդրեցին, որ նրանց թույլ տրվի նրա դագաղը տանել Սմարակ։ Հանգուցյալի ընտանիքը համաձայնվեց։ Դագաղը Սմարակ բերելու համար ուղարկվեցին Ս. Ցուրտչիևը և Ա. Ֆիրսովը։ Դագաղը Սմարակ հասավ հունվարի 6-ին։

Ս. Լավրովիչ Հուտցինովը ծնվել է 1850 թվին Ղարաբաղի Ջրաբերդ գավառում։ Նրա հայրը եղել է հարուստ վաճառական։ Ս. Լավրովիչը ստացել է լավ կրթություն։ Նա սովորել է Ներսիսյան դպրոցում, ապա Լազարյան ճեմարանում։ Ճեմարանն ավարտելուց հետո նա ծառայել է Ղարաբաղի նահանգական վարչությունում։ Ծառայելով նահանգական վարչությունում, Ս. Լավրովիչը ծանոթացել է ռուսական բանտերի կյանքին և ռուս հեղափոխականների հետ։ Ս. Լավրովիչի ազդեցության տակ նա ինքն էլ դարձել է հեղափոխական։ Ս. Լավրովիչը հեղափոխական գաղափարներ է քարոզել նաև ուրիշների մեջ։ Նրա ազդեցության տակ հեղափոխական գաղափարներ են ընդունել շատ ուրիշ հայ երիտասարդներ։ Ս. Լավրովիչի ազդեցության տակ հեղափոխական գաղափարներ են ընդունել շատ ուրիշ հայ երիտասարդներ։ Ս. Լավրովիչի ազդեցության տակ հեղափոխական գաղափարներ են ընդունել շատ ուրիշ հայ երիտասարդներ։

1902 թվին Ս. Լավրովիչը ձերբակալվել է և նստել է Բաքվի բանտում։ Բանտում նա հանդիպել է Ստեփան Շահումյանին, Ալեքսանդր Ծատուրյանին, Ալեքսանդր Ենգիբարյանին, Ալեքսանդր Ջամալյանին, Ալեքսանդր Մանդինյանին, Ալեքսանդր Ղարաջյանին, Ալեքսանդր Ղարաջյանին, Ալեքսանդր Ղարաջյանին։ Բանտում նա հանդիպել է Ստեփան Շահումյանին, Ալեքսանդր Ծատուրյանին, Ալեքսանդր Ենգիբարյանին, Ալեքսանդր Ջամալյանին, Ալեքսանդր Մանդինյանին, Ալեքսանդր Ղարաջյանին, Ալեքսանդր Ղարաջյանին, Ալեքսանդր Ղարաջյանին։

Ս. Լավրովիչը ազատվել է 1903 թվին և եկել է Թիֆլիս։ Թիֆլիսում նա հանդիպել է Ստեփան Շահումյանին, Ալեքսանդր Ծատուրյանին, Ալեքսանդր Ենգիբարյանին, Ալեքսանդր Ջամալյանին, Ալեքսանդր Մանդինյանին, Ալեքսանդր Ղարաջյանին, Ալեքսանդր Ղարաջյանին, Ալեքսանդր Ղարաջյանին։ Թիֆլիսում նա հանդիպել է Ստեփան Շահումյանին, Ալեքսանդր Ծատուրյանին, Ալեքսանդր Ենգիբարյանին, Ալեքսանդր Ջամալյանին, Ալեքսանդր Մանդինյանին, Ալեքսանդր Ղարաջյանին, Ալեքսանդր Ղարաջյանին, Ալեքսանդր Ղարաջյանին։

Ս. Լավրովիչը մեծ դեր է խաղացել Օրոցյայ Սմարակում։ Նա եղել է Սմարակի հայ գաղութի ղեկավարներից մեկը։ Նա եղել է Սմարակի հայ գաղութի ղեկավարներից մեկը։ Նա եղել է Սմարակի հայ գաղութի ղեկավարներից մեկը։

Ս. Լավրովիչը մահացել է 1913 թվին։ Նրա մահվան լուրը ստանալուց հետո Սմարակի հայ գաղութի ներկայացուցիչները հեռագրով խնդրեցին, որ նրանց թույլ տրվի նրա դագաղը տանել Սմարակ։ Հանգուցյալի ընտանիքը համաձայնվեց։ Դագաղը Սմարակ բերելու համար ուղարկվեցին Ս. Ցուրտչիևը և Ա. Ֆիրսովը։ Դագաղը Սմարակ հասավ հունվարի 6-ին։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ

Ա. Ֆիրսովին

Ս. Լավրովիչ Հուտցինովը Սմարակում հայկական հարցի մասին հետևյալ կարծիքն էր հայտնել։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

«ՀԱՅԿԱԿԱՆ»-Ը ՖՈՒՐՇԵՏԻ ԼՍՈՒՄՆԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ

(«Նոր-Ժամ»-ի թղթակցությունը)

Ֆուրշետ, 28 նոյեմբերի.—Ս. Էլիզոյի «Հայկական» (Ֆրանս. Նոյն տող.)՝ ընդհանուր անունով հրատարակվող հանդեսի առաջին համարը լույս տեսավ Ֆուրշետում։ Հանդեսի խմբագրությունը գտնվում է Ֆուրշետում։ Հանդեսի նպատակն է՝ ծանոթացնել եվրոպական հասարակությանը հայ ժողովրդի անցյալի, ներկայի և ապագայի հետ։ Հանդեսը կունենա գրական, գիտական, պատմական, ազգագրական, քաղաքական և տնտեսական բաժիններ։ Հանդեսը կհրատարակվի ամիսը մեկ անգամ։ Հանդեսի առաջին համարը պարունակում է հետևյալ հոդվածները։ Ա. Ալպոյաճյան—«Ներածական», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի ծագումը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի անցյալը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի ներկան», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի ապագան», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի ազգագրությունը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի գրականությունը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի արվեստը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի քաղաքական կյանքը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի տնտեսական կյանքը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի կրոնական կյանքը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի ընտանեկան կյանքը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի հոգեբանությունը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի ֆիզիոլոգիան», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի հիգիենան», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի սոցիոլոգիան», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգրաֆիան», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոլոգիան», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդիրը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծումը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ուղիները», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման միջոցները», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման արդյունքները», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման նշանակությունը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ապագան», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ներկան», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման անցյալը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ներածությունը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման եզրակացությունը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման հավելվածները», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկի ցանկի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկի ցանկը», Ա. Ալպոյաճյան—«Հայ ժողովրդի էթնոգենեզի խնդրի լուծման ցուցակի ցանկ

ԿԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԹԻՒՐՔԻԱ

«Times»-ին Կ. Պոլսից հաղորդում են, թէ Ադրիանուպոլսում հրապարակով կախազան են բարձրացրած մի բուլղարացի և երկու հայ, որոնք մահուան պատիժ էին դատապարտուած այն բանի համար, որ մասնակցած են եղել քաղաքական նպատակներ ունեցող մի խմբի և անցած տարի անկարգութիւններ են եղել յարուցած Ադրիանուպոլսի վիլայէթում:

—Ինչպէս յայտնի է, Աբդուլ-Համիդը յանձնել է իւր քրոջ փախստական ամուսնուն՝ Մահմուդ փաշային հեռացնել Կորֆու կղզուց, ուր ապաստանել է նա, և յանձնել կառավարութիւնը համձայնել է կատարել սուլթանի պահանջը: Այժմ լրագրներն հաղորդում են, թէ Մահմուդ փաշան դիմել է յանձնել կառավարութեանը, խնդրելով որ յետաձգուի իւր հեռացումը, որովհետև ինքը խիստ հիւանդ է և մօտ է իւր վախճանը: Յունաց կառավարութեան դրութիւնն այժմ վերին աստիճանի դժուարին և փափուկ է, որովհետև Յունաստանի հասարակաց կարծիքը Մահմուդի կողմն է:

ՖՐԱՆՍԻԱ

Պատգամաւորների ժողովի դեկտեմբերի 4-ի նիստում դատանութեանց բիւջէն վերացնելու խնդիրը քննութեան ենթարկելիս մինիստր-նախագահ Վալդեկ-Ռուսսոն հետևեալ ճառն արտասանեց.

«Բիւջէի յանձնաժողովն առաջարկում է չնչել դատանութեանց բիւջէի ծախքերը: Մի քանի ճառախօսներ, ըստ երևոյթին, կարծում են, թէ այնպիսի մի խընդիր, որպիսին եկեղեցու բաժանումն է պետութիւնից, կարելի է լուծել պետութեան կողմից եկեղեցուն յատկացուող որոշ գումարի պահպանումով կամ չնչումով: Այսպիսի լուրջ և դժուարին խնդրի վրայ ունեցած այդ հայեացքը պէտք է մի քիչ թեթև համարել: Առաջի հիմնաւորը հայեացքն այս գործում այն է, որ դատանութեանց բիւջէի վերացումը կարող էր հետևանք լինել եկեղեցու անջատման, այլ ոչ թէ ինքն ըստ ինքեան հիմք դատնալ այդ անջատման համար... Պելբեանն անբաւարար է համարում եկեղեցու վերաբերմամբ ներկայումս կառավարութեան ունեցած դէնքը, այսինքն այն, որ եպիսկոպոսներին և քահանաներին նշանակում է կառավարութիւնը, պատժում է նրանց իրենց պաշտօնում գործած զեղծումների համար, իրաւունք ունի քահանաներին զրկելու ռոճկից: Ընդհակառակը, իմ կարծիքով, կառավարութեան համար էական նշանակութիւն ունի այն բանը, որ եպիսկոպոսներին նշանակողը Հռոմը չլինի և քահանաներին նշանակողը եպիսկոպոսները չլինին: Եթէ իսկապէս այս բանը պատահի, այն ժամանակ ուլտրամոնտանութիւնը ոչ թէ միայն վարդապետութիւն կլինի, այլ և մի իրական ոյժ երկու տեսակ պարագաներով—աշխարհական և հոգևոր: Երբ բոլոր թեմերում փակուում է որևէ քահանայի զեղծումների համար կայացած դատավճիռը, այդ բանն իւր ազդեցութիւնն է ունենում: Սրանից դեռևս 12 տարի առաջ եկեղեցիների թեմերն ամբիոններ էին, որոնց բարձրութիւնից քաղաքական ճառեր էին արտասանուում. այն, ինչ որ այն ժամանակ կանոն էր, այժմ բացառութիւն է միայն: Կրօնական միաբանութիւններին վերաբերեալ օրէնքն ընդունուելուց յետոյ 87 եպիսկոպոսներից 6 հոգի միայն մարտակոչ ճառեր արտասանեցին, չնայելով որ սկզբում մեզ սպառնում էին եպիսկոպոսների խմբական ցոյցով: Պելբեանը պատկերացնում է մեր առաջ եկեղեցու հզօրութիւնը և միևնոյն ժամանակ խորհուրդ է տալիս բաց թողնել ձեռքներից այն սանձը, որ ունի պետութիւնը եկեղեցու յարակցութիւնները սանձելու համար: Եկեղեցին պետութիւնից բաժանելու խնդիրը կլուծուի միայն այն ժամանակ, երբ ճշմարիտ հրջագծուած կլինի թէ մէկի և թէ միւսի սահմանները, այլ ոչ թէ երբ գրչի մի հարուածով ջնջուին եկեղեցուն յատկացուող գումարները... Մինիստրութիւնը կատարեալ համակարծիք է ինձ հետ: Այսպիսի մի խնդիր լուծելու համար աւելի շատ ժամանակ է հարկաւոր, քան այն 55 օրը, որ տուել է յանձնաժողովը կառավարութեանը: Բացի դրանից հարկաւոր է ամենից առաջ վստահ լինել, որ պատգամաւորների ժողովի մեծամասնութիւնը կառավարութեան կողմը կլինի այս խնդրում: Յարդ այդպիսի մեծամասնութիւն չի ունեցել նա: Եթէ պատգամաւորների ժողովը վերացնի դատանութեանց բիւջէն, դրանով նա ցոյց կըտայ, որ պետութիւնն այսուհետև չի կամենում ազդեցութիւն ունենալ եկեղեցու վրայ: Յամենայն դէպս սակայն չի կարելի այս գործում որևէ բան ձեռնարկել, առանց վստահ լինելու աջողութեանը. ամենավերջը պարտութիւնն անգամ վտանգաւոր հարուած կըտայ հասարակապետական քաղաքականութեանը»:

Պատգամաւորների ժողովը որոշում է դատանութեանց բիւջէն վերադարձնել բիւջէի յանձնաժողովին և առայժմ զբաղուել ներքին գործերի մինիստրութեան բիւջէով:

ԱՆԳԼԻԱ

Լոնդոնի ազատամիտ դաշնակցութիւնը մի մեծ միտինգ է գումարում դեկտեմբերի 31-ին: Կեմպրէլ-Բաններմանը յանձն է առել այդ միտինգի նախագահութիւնն և համաձայնութիւն է յայտնել ճառ արտասանելու:

—«Standard»-ի Բրիւսսէլի թղթակիցը հաղորդում է, թէ վերջերս կայացած պատերազմական խորհրդում վճռուած է վերակազմել բոէրների այժերը Հարաւային Աֆրիկայում: Պատերազմի ամբողջ դաշտում ցրուած բազմաթիւ բոէր զօրախմբերը պիտի կեդրոնացուեն և նրանցից պիտի կազմուի երեք մեծ զօրաբանակ Բոթայի, Դելարէյի և Դևետի հրամանատարութեան տակ: Բրիտանական զօրքերի յարատև յաղթութիւնները, երբ նրանց վերջին ամսում ընթացքում աջողուել է գերի բռնել բոէրների մի քանի փոքրիկ զօրախմբեր, ստիպել են գեներալ Բոթային վերոյիշեալ վճիռն ընդունելու:

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ինչպէս երևում է հիւպատոսական զեկուցումներից, Մոնաստիրի բուլղարական միտրապոլիան աջողութեամբ ազատուել է սպանութիւնից, որ նիւթած են եղել նրա դէմ մակեդոնական կոմիտեանները: Ասում են, որ միտրապոլիտը թշնամաբար է վերաբերուելիս եղել դէպի այդ կոմիտեանները:

—Կիտչենները զեկուցագրում է, որ դեկտեմբերի 5-ին Դևետը, 800 հոգու գլուխ անցած, յարձակուել է գեներալ Դարտնելի վրայ Լանեբերգի մօտ, բնդեհմի չրջանում, բայց մի քանի ժամ տևող կռուից յետոյ յետ է շպրտուած, կորցնելով 20 հոգի. անգլիացիներից սպանուած է 1 գինուոր և երկու սպայ և վիրաւորուած է 10 գինուոր:—Սպենսի զեկուցագրի համաձայն 200 հեծելներից բաղկացած մի զօրախումբ Բեգինդելի չրջանում (Տրանսվաալ) ենթարկուել է 300 բոէրի և 40 գինեալ տեղացու յարձակման: Զօրախմբի մի մասը ջարդուել է նախ քան Սպենսը հասել է օգնութեան: Կորուստները մեծ են. մանրամասնութիւններ չկան: Երկու սպայ ծանր վիրաւորուած են: Դևմինգտոն գնդապետները հասել են Տաֆելկոպ Օրանժի հասարակապետութեան մէջ:—Դեկտեմբերի 7-ի լուսադէմին 800 բոէր, Բոթայի հրամանատարութեամբ, յարձակում գործեցին Դեմենսի յառաջապահ զօրքի վրայ և, չբնայելով քաջարի դիմադրութեան, գրաւեցին գլխաւոր այժերի և թնդանօթների վրայ իշխող մի բլուր: Դեմենսը զոհ քշեց նրանց. կորուստները ծանր են: Դեմենսը ծանր վիրաւորուած է. սպանուած է 2 սպայ և 20 գինուոր. վիրաւորուած է 3 սպայ և 17 գինուոր: Դեմինգտոնը գերի բռնեց հրամանատար Կէյտերին և 4 գինուոր:—Գնդապետ Մակ-Կենզի դեկտեմբերի 6-ին յարձակում գործեց Բարենդի և Սմիթի զօրախմբի վրայ Կարալիպի չրջանում. 6 բոէր սպանուած է, 16-ը գերի բռնուած:—Գնդապետ Պարկի զօրքը դեկտեմբերի 6-ին Կիլստրոմի չրջանում ենթարկուեց իրեն հետ ծանր թնդանօթներ ունեցող Միլլեր-Տրիչարդսի յարձակման: Թշնամին յետ է շպրտուած. նա թողել է 8 հոգի սպանուած և 3 հոգի վիրաւորուած. անգլիացիներից սպանուած է 7 հոգի և վիրաւորուած են չատ սպաներ ու գինուորներ:

—Բուէնոս-Այրեսից հաղորդում են, թէ մի մեծ ամբոխ յարձակուել է Հիլի հասարակապետութեան դեսպանատան վրայ, աղաղակելով «Կորչի Հիլին», բայց ոստիկանութիւնը ցրել է նրան քան նա կարողացել է վնաս տալ:

—Ինչպէս հեռագրում են Վալպարայզոյից, այնտեղ լուրեր են չրջում, թէ Արգենտինի և Հիլիի հասարակապետութիւնները մի արձանագրութիւն են ստորագրել, որով համաձայնւում են ծագած վէճը յանձնել Անգլիայի, իբրև միջնորդ դատարանի, քննութեան:

—Բուէնոս-Այրեսից հեռագրում են, որ նախագահ Ռոկան մանրամասն տեղեկագիր է ներկայացրել ներկայ դժուարութիւնը յարուցանող հանգամանքների մասին: Ասում են, որ տեղեկագիրն ուղարկուած է Անգլիա:

—Կալկաթայից հեռագրում են դեկտեմբերի 11-ից. «Բրիտանական զօրքերը Նոդիցի մօտ (Մերկաու) յարձակումով առան Պարսկաստանից եկած աւազակների գրաւած բերդը: Անգլիացիներից սպանուեց 3 հոգի, վիրաւորուեց 2 սպայ և 6 գինուոր. աւազակներից սպանուած է 20 հոգի, գրանց թւում և աւազակապետը, վիրաւորուած է 14 հոգի և գերի է բռնուած 64 հոգի: Աւազակախումբը բոլորովին ոչնչացուած է»:

Խմբագիր հրատարակիչ՝
ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ГОРЬКАЯ ВОДА
САКСЛЕНЕРА
ИСТОЧНИКА
„ГУНЯДИ ЯНОСЪ“
СЛАБИТЕЛЬНАЯ ВОДА
ДѢЙСТВУЕТЪ ЛЕГКО и ВѢРНО.
ПРЕИМУЩЕСТВА:
МЯГКІЙ НЕ ПРОТИВНЫЙ ВКУСЪ,
МАЛАЯ ДОЗА.
ВО ИЗБѢЖАНІЕ ПОДДѢЛОКЪ ПРОСИМЪ
ОБРАЩАТЬ ВНИМАНІЕ
на изображенную здѣсь
МАРКУ ПОРТРЕТЪ
которая неизмѣнно находит. на этикетѣ
каждой бутылки настоящ. нашей воды.

ПРЕДПИСЫВАЕТСЯ ВРАЧЕБНЫМИ АВТОРИТЕТАМИ ВЪ ТѢХЪ СЛУЧАЯХЪ, КОГДА ТРЕБУЕТСЯ УПОТРЕБЛЕНІЕ ЛЕГКАГО ПО ВѢРН. СЛАБИТЕЛЬНАГО.
ДЛЯ НОРМАЛЬНАГО ПРІЕМА ДОСТАТОЧНО ½ ОБЫКНОВЕННАГО СТАКАНА.
МНОГО МИЛЛІОНОВЪ
БУТЫЛОКЪ ЕЖЕГОДН. СБЫТА.
ЯСНО ДОКАЗЫВАЮТЪ ВЕЗВРЕДНОСТЬ СЛАБИТЕЛЬНОЙ ВОДЫ ЭТОГО НАТУРАЛЬНАГО МИНЕРАЛЬН. ИСТОЧНИКА.
Продается у всѣхъ дрогистовъ и аптекарей.

(М.) № 202933 12—11

ԹԻՖԼԻՍԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱՅԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

այսու ծանուցանում է, որ իւր տեսնում դեկտ. 18-ին, օրուայ ժամը 12-ին նշանակուած է աճուրդ չինելու բնդունի ջրանցքը 34,00 սաժէն երկարութեամբ 0,375×0,95 Վազնեսենսկի փողոցում գտնուելիւն ունեցող ջրանցքից դէպի Չվինդիսի փողոցը, 720 բաւրու գումարով: Մանուկյան յանկացողներն կարող են ծանօթանալ պայմաններին Վարչութեան չինարարական բաժնում ա. (817) մին լի օր՝ առ ժամը 9-ից մինչև օրուայ ժամը 3-ը: 3—1

Лучшія аттестаціи отъ учебнаго начальства.

И. Я. БРОНЪ-ФОНЪ-БРЕННЕРЪ
преподаетъ
Полный курсъ БУХГАЛТЕРІИ
ПРЕДМЕТЫ ЗАНЯТІЙ:
1) Бухгалтерія (двойная италіянская), 2) Коммерческая ариѳметика,) Коммерческая экономія, 4) Ариѳметика на счетахъ, 4) Торговыя и вексельныя узаконенія и 5) Коммерческая корреспонденца.
3-хъ-мѣсячный. Занятія ежедневныя. Плата за курсъ 60 руб. гарантія за успѣхи. Болѣе 1000 окончившихъ курсъ. Михайловская № 71.
обственный методъ преподаванія по собственнымъ сочиненіямъ, продающимся во всѣхъ книжныхъ магазинахъ.
Занятія съ 1-го числа
80) Годъ занятій одиннадцатый 100—88
За успѣшныя занятія благодарность
Преподав. ведется по собств. сочиненіямъ

НЕРВАРКОЙМЪ МАЗЫКОЗЫ
(INJECTION AUMATICO)

Դրմիս և ընկ. դեղագործների թոյլ է տրուած Ռուսիայում: Հեղուկի մէջ չահագործուած են պերուանեան Մասիկո բոյսի յատկութիւնները, մի բոյս, որը զարմանալի կերպով բժշկում է հոնորէյից (սերմնաթափութիւն) և մի քանի տարուայ ընթացքում համաշխարհային հռչակ է ստացել: Կարճ ժամանակում բուժում է ամենազօրեղ սերմաթափութիւնները:

Պարիզ, 8 Rue Vivienne և գլխաւոր դեղատներում:

(М) 200345 43—20

Журналъ „Вокругъ Свѣта“ Кин. Нар. Пр. ДОПУЩЕНЪ къ обращ. въ нар. библ. и чит.

БЕЗПЛАТНО
СОБРАНІЯ СОЧИНЕНІЙ
Н. В. ГОГОЛЯ — Со множествомъ иллюстрацій художниковъ: Аѳанасьева, Иванова, Навозова, Пичугина, Ягужинскаго и другихъ.
В. А. ЖУКОВСКАГО — Со множест. иллюстрац. и рис. худож. К. В. Лебедева.
М. Н. ЗАГОСКИНА — Со множествомъ иллюстрацій художника Н. А. Богатова.
„Восточныя сказки“ В. М. ДОРОШЕВИЧА

ВЪ 24 КНИГАХЪ въ 1902 г. получатъ подписчики еженедѣльнаго иллюстрирован. журнала путешествій и приключеній на сушѣ и на морѣ

18-й годъ изданія. ВОКРУГЪ СВѢТА 18-й годъ изданія.

50 еженедѣльныхъ иллюстрированныхъ №№., содержаніе которыхъ составляютъ: романы, повѣсти, путешествія, популярно-научныя статьи и многочислен. рисунки.

Кромѣ вышеупомянутыхъ безплатн. приложеній, подписчики за прибавку ОДНОГО рубля получатъ картину художника Ѳедорова. ОЛЕОГРАФІЯ размѣромъ 17×23 вер.:
ИМПЕРАТРИЦА ЕКАТЕРИНА ВЕЛИКАЯ у ЛОМОНОСОВА.
Оригиналъ картины награжденъ на выставкахъ 3-мя преміями; заплаченъ 1500 р.

Подписная цѣна на журналъ остается прежняя:
НА ГОДЪ съ 24 КНИГАМИ иллюстриров. приложен. съ доставкой и пересылкой 4 Р.
То же съ картиной—ПЯТЬ рублей.
Допускается разсрочка: при подпискѣ—2 рубля, къ 1 апрѣля и 1 іюля—по 1 рублю. За картину—при послѣднемъ взносѣ.

Адресъ редакціи: Москва, Петровка, домъ Грачева.
Кромѣ того, подписка принимается во всѣхъ книжныхъ магазинахъ Москвы, Петербурга и другихъ городовъ Россіи.
Журналъ издается Товариществомъ И. Д. Сытина.

(М.) №177333 —12

Дозволено цензурою Тифлисъ, 1901 декабря 13-го дня Տպարան Ս. Ի. Պետրովի Типографія А. И. Петрова, Голов пр., № 19 Телефонъ № 387